

Otázka: Žahavci

Předmět: Biologie

Přidal(a): TS

kmen Žahavci (Cnidaria)

- vodní, převážně mořští živočichové
- tělo: radiálně (paprsčitě) souměrné

odpovídá gastrule

ze dvou vrstev:

a) ektoderm- vysoké cylindrické buňky

knidoblasty= žahavé buňky

- v klidu → spirálně stočené vlákno
- při podráždění → vlákno vystřelí (uvnitř jedovatá látka)

svalové buňky

smyslové buňky

nervové buňky- těsně pod epidermis

- bohatě větvené, hvězdovitý tvar
- přenášejí vzruchy všemi směry → nervová soustava rozptýlená

b) entoderm- obrvené buňky

žlázové buňky= produkují trávicí enzymy

- mezi ektodermem a entodermem je rosolovitá hmota= mezoglea

- žahavci mají dvě formy výskytu:

a) polyp= přisedlá forma, např. nezmar

b) medúza= pohyblivá, zvonovitě vyklenutá, na okrajích svalové buňky

- rozmnožování: polyp → příčně se zaškrcuje (=strobilace) →

→ vzniká ephyra → dospělá medúza) → rozmnožuje se pohlavně →

→ vzniká planula → vyrostle polyp

třída Polypovci

- jako forma výskytu převažuje polyp, medúza je malá nebo chybí
- časté pučení → kolonie
- zástupci: Nezmar hnědý
- nejčastější
- výskyt: v čistých stojatých vodách
- velikost: 1cm v klidu, 3mm při podráždění
- od jaro do podzimu= pučení, na podzim pohlavní rozmnožování

Nezmar zelený

- symbióza s řasami

Medúzka sladkovodní

- v čistých tekoucích vodách
- polyp malý ale dravý
- velikost: 2cm
- chapadla otočená ke zvonu

Trubýši

- mořští, vyvinut dělba práce
- kolonie → tvarově odlišní jedinci (plynový, plovací, krycí, žraví, rozmnožovací)
- všichni napojeni a trávící dutinu

- např. Měchýřovka portugalská

třída Medúzovci

- převládá medúza, polyp malý
- klasické rozmnožování
- zástupci: Talířovka ušatá
- neškodná, průsvitná
- velikost: 20cm

Talířovka svítivá

- drobná, světélkuje
- výskyt ve větším množství

Cyanea arctica

- velikost: až 2m průměr a 40m rozpětí chapadel
- v severních mořích

Čtyřhranka

- nemá kulatý tvar, žahavá
- ve středozezemním moři

třída Korálnatci

- mořští, masožraví
- není medúza, polyp (samostatný= sasanka, kolonie= korály)
- vnější kostra z uhličitanu vápenatého X vnitřní kostra
- výskyt: teplá moře
- mohou tvořit korálové útesy, trpí znečištěním a snížením slanosti vody
- zástupci: Varhanitka červená
- stavbou připomíná varhany, je červená
- výskyt v rudém moři
- v každé trubičce jeden polyp

Korál červený

- tvoří červený, málo rozvětvené stromčkovité útvary
- velikost: až 40 cm
- ve středozezemním moři

Pérovník červený

- tvar jako ptačí pero
- v noci vylučuje sliz se světélkujícími zrníčky
- výskyt téměř ve všech mořích

Sasanka koňská

- jeden polyp bez vnější opory, silný nožní terč, červená
- hojná při evropských březích

- snáší několika hodinové sucho
- velikost: 7cm

Sasanka cizopasná

- žije v symbióze s rakem poustevníčkem

Kamenné korály

- tvoří velké bloky vyztužené uhličitánem vápenatým
- Houbovník obecný: 25cm, volně na dně, jako muchomůrka, umí se obrátit, v Tichém a Indickém oceánu
- Větevník mozkový: polokulovité, rýhovitě útvary, v karibském moři
- ostatní větevníky tvoří větvičky
- korálové útesy: minimální teplota 20°C, optimální 25°-29°C

mohou být až 40m hluboko → symbióza s řasami= dodávají kyslík

výskyt: proudící voda

korálové ostrovy (=atoly)- věnec, uprostřed mělká laguna

1. [Žahavci - maturitní otázka z biologie \(2\)](#)
2. [Mnohobuněční živočichové \(houbovci, žahavci, žebernatky\)](#)
3. [Láčkovci \(Coelenterata\) - maturitní otázka](#)